

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 168/12
Luxemburg, 13 december 2012

Arrest in de gevoegde zaken C-237/11 en C-238/11
Frankrijk / Parlement

Het Hof verklaart de besluiten van het Europees Parlement betreffende het rooster van zijn parlementaire zittingsperiodes voor 2012 en 2013 nietig

De periodes van voltallige zittingen van oktober 2012 en 2013, die door het Parlement in tweeën zijn gesplitst, kunnen elk afzonderlijk niet worden aangemerkt als periodes van maandelijkse voltallige zittingen

De Verdragen verplichten het Europees Parlement, waarvan de zetel in Straatsburg is bepaald, om per jaar twaalf periodes van maandelijkse voltallige zittingen te houden, waaronder de begrotingszitting, zonder dat de duur van die periodes van voltallige zittingen wordt gepreciseerd. Het is traditie dat in oktober twee periodes van voltallige zittingen in Straatsburg worden gehouden ter compensatie van het ontbreken van een voltallige zitting in augustus. Volgens de parlementaire praktijk vinden de periodes van gewone voltallige zittingen, die vier dagen duren, te Straatsburg plaats, terwijl de periodes van bijkomende zittingen in Brussel worden gehouden.

Na twee door A. Fox, lid van het Europees Parlement, ingediende amendementen heeft het Parlement bij twee besluiten van 9 maart 2011 het rooster van de zittingsperiodes voor 2012 en 2013 gewijzigd. Enerzijds is één van de twee periodes van voltallige zittingen van vier dagen die voor oktober 2012 en 2013 te Straatsburg waren voorzien, voor beide maanden geschrapt. Anderzijds zijn de resterende periodes van voltallige zittingen van oktober 2012 en oktober 2013 in tweeën gesplitst: zo waren voor de week van 22-25 oktober 2012 twee afzonderlijke periodes van voltallige zittingen van elk twee dagen voorzien, en twee voor de week van 21-24 oktober 2013, die dus te Straatsburg moeten worden gehouden.

Frankrijk heeft bij het Hof van Justitie beroep ingesteld tot nietigverklaring van deze twee besluiten van het Parlement. Ondersteund door Luxemburg stelt het dat die besluiten in strijd zijn met de Verdragen en met de rechtspraak van het Hof. Het verwijt het Parlement met name dat het de regelmaat van de periodes van voltallige zittingen heeft verbroken door periodes van bijkomende zittingen te Brussel te bepalen, terwijl slechts elf periodes van voltallige zittingen te Straatsburg waren voorzien.

In zijn vandaag gewezen arrest verklaart het Hof de besluiten van het Europees Parlement van 9 maart 2011 nietig.

Het herinnert aan zijn rechtspraak over de uitlegging van het besluit van Edinburgh¹, dat in identieke bewoordingen is overgenomen door de protocollen inzake de zetels van de instellingen. In een in 1997² gewezen arrest heeft het Hof de samenhang gepreciseerd tussen de bevoegdheid van de lidstaten om de zetel van het Parlement te Straatsburg te bepalen en de interne

¹ Tijdens de top van Edinburgh in 1992 hebben de regeringen van de lidstaten „het besluit van Edinburgh” aangenomen inzake de vaststelling van de zetels van de instellingen en van bepaalde organisaties en diensten van de Europese Gemeenschappen. Tijdens de intergouvernementele conferentie die heeft geleid tot de vaststelling van het Verdrag van Amsterdam, is beslist om het besluit van Edinburgh als bijlage bij de Verdragen op te nemen. Thans zijn dat protocol nr. 6 bij het VEU en het VWEU, evenals protocol nr. 3 bij het EGA-Verdrag, waarin de tekst van het besluit van Edinburgh is overgenomen (artikel 1, sub a).

² Arrest van het Hof van 1 oktober 1997, Frankrijk/Parlement (zaak C-345/95). Bij dit arrest heeft het Hof het besluit van het Europees Parlement van 20 september 1995 nietig verklaard, op grond dat daarin voor 1996 geen twaalf periodes van gewone voltallige zittingen te Straatsburg werden bepaald.

organisatiebevoegdheid van het Parlement. Zo heeft het Hof vastgesteld dat de lidstaten hebben willen definiëren dat de zetel van het Parlement, die in Straatsburg is bepaald, de plaats is waar met een zekere regelmaat twaalf periodes van gewone voltallige zittingen moeten worden gehouden, daaronder begrepen de zittingen tijdens welke het Parlement de begrotingsbevoegdheden moet uitoefenen die hem door het Verdrag zijn verleend. Bovendien heeft het Hof vastgesteld dat periodes van bijkomende voltallige zittingen slechts dan op een andere plaats van werkzaamheden kunnen worden bepaald, indien het Parlement zijn twaalf periodes van gewone voltallige zittingen te Straatsburg houdt. Door de zetel van het Parlement aldus te Straatsburg te definiëren, hebben de lidstaten geen inbreuk gemaakt op zijn interne organisatiebevoegdheid.

Vaststaat dat het Parlement met zijn besluiten van maart 2011 is afgeweken van de voorstellen van de Conferentie van voorzitters voor de periodes van maandelijkse voltallige zittingen voor oktober 2012 en 2013. Blijkens die besluiten zijn de voor oktober 2012 en 2013 voorziene periodes van maandelijkse voltallige zittingen van elk vier dagen, vervangen door twee periodes van voltallige zittingen van elk twee dagen. **Vastgesteld moet worden dat de periodes van voltallige zittingen die aldus in die besluiten voor oktober 2012 en 2013 zijn voorzien, niet voldoen aan de eisen voortvloeiende uit de Verdragen over de zetel van de instellingen.**

Het Hof merkt in de eerste plaats op dat de bestreden besluiten, gelet op de ontstaansgeschiedenis ervan, de bewoordingen van de amendementen die eraan ten grondslag liggen en de praktijk van het Parlement zoals die volgt uit de agenda van de voltallige zittingen van oktober 2012, objectief een aanzienlijke vermindering meebrengen van de tijd die het Parlement in oktober 2012 en 2013 aan zijn debatten of zijn beraadslagingen kan wijden. Vergeleken met de periodes van gewone voltallige zittingen is de tijd die daadwerkelijk beschikbaar is voor de zittingsperiodes in deze maanden, immers met meer dan de helft verminderd.

Het Hof preciseert in de tweede plaats dat daadwerkelijk met een zekere regelmaat twaalf periodes van gewone voltallige zittingen in Straatsburg moeten worden gehouden om periodes van bijkomende voltallige zittingen te kunnen bepalen. Wil een periode van voltallige zittingen onder de categorie „periodes van gewone voltallige zittingen” vallen, dan moet deze gelijkwaardig zijn aan de andere periodes van gewone maandelijkse zittingen die overeenkomstig de verdragen zijn bepaald, met name wat de duur van die zittingen betreft. Het stelt vast dat de in de bestreden besluiten voor oktober 2012 en 2013 vastgelegde zittingsperiodes, gelet op de duur ervan, niet gelijkwaardig zijn aan de andere periodes van gewone maandelijkse zittingen die bij diezelfde besluiten zijn bepaald.

In de derde plaats merkt het Hof op dat het Parlement geen aan de uitoefening van zijn interne organisatiebevoegdheid ontleende redenen heeft aangevoerd die, en dit ondanks de voortdurende toename van zijn bevoegdheden, een rechtvaardiging kunnen opleveren voor de aanzienlijke verkorting van de duur van de twee periodes van voltallige zittingen voor oktober 2012 en 2013. Dienaangaande is het Hof met name van oordeel dat de stelling dat de begrotingszitting thans in de praktijk niet lang hoeft te duren, wegens het belang van die zitting geen rechtvaardiging kan opleveren voor de verkorting van de duur van een periode van voltallige zittingen. De uitoefening door het Parlement van zijn begrotingsbevoegdheid in voltallige zitting vormt een fundamenteel moment van het democratische leven van de Europese Unie en moet dus met de door een dergelijke verantwoordelijkheid vereiste aandacht, nauwkeurigheid en betrokkenheid plaatsvinden. De uitoefening van die bevoegdheid vereist met name een openbaar debat in voltallige zitting, zodat de burgers van de Unie kennis kunnen nemen van de verschillende politieke standpunten en zich daardoor een politieke mening kunnen vormen over het optreden van de Unie.

Ten slotte merkt het Hof op dat ook al is erkend dat de door het Parlement omschreven ongemakken en kosten als gevolg van de verschillende plaatsen waar het zijn werkzaamheden verricht, reëel zijn, het noch aan het Parlement noch aan het Hof staat om hieraan een einde te maken, maar, indien nodig, aan de lidstaten bij de uitoefening van hun bevoegdheid om de zetel van de instellingen te bepalen.

Derhalve moeten de besluiten van 9 maart 2011 nietig worden verklaard voor zover daarbij voor 2012 en 2013 niet twaalf periodes van maandelijkse voltallige zittingen in Straatsburg worden bepaald.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106